
Moje zkušenost s ozubenými koly přivedla strýce naše ve vedení firmy na myšlenku pověřit mě invencí vlastního stroje psacího. Jest dnes moderní písáčky vybavovat strojem psacím, aby svůj těsnopis nemusely později do čitelné podoby přepisovati, nýbrž aby vše ihned vyšlo ze stroje tiskacím písmem černé na bílém.

Co se původně jevilo jako úkol technický, stalo se záhy úkolem manageurským. Dělnický předák, jakýsi Dvořák od Kralup, si stále stavěl hlavu a nastával na svých neučených názorech. Zprvu bylo potřeba určit rozložení kláves. Dvořák prosazoval prstoklad „aoeuid“; a zcela pomíjel, že prstoklad na psacích strojích již je ustálený. Klávesnici se znaky QWERTY na hoře zavedl náš vzdálený příbuzný Christopher Latham Skole (někdy též Sholes), a tak ji rozhodně není správné měnit. Dále kdyby psací stroje SKOLE měly jiný prstoklad než stroje konkurenční, písáčky již naučené by nebyly ochotny SKOLE klávesnici používat.

Další rozbroj vznikl kol písmena CH. Dvořák prosazoval, aby mělo CH na psacím stroji SKOLE svou klávesu. Toho jsem ale nemohl připustit, protože by se nedalo snadno posouvat válcem o dvě délky najednou. Marné bylo i Dvořákovu prosazování, že podle moderní české fonologie jest ch jedním fonémem. Nechali jsme proto vyvěsit po celé fabrice toto oznámení:

České Ch zde považujeme za spřežku a nikoliv za samostatné písmenko.

Při počítání písmen v textu jest Ch za dvě, jako C a H.

Celkově však v invenci stroje psacího nacházím pramalé zalíbení, neb mě odvádí od mé činnosti hlavní, od velocipedů a od mé milované mašiny.